

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Maj 2011

Indhold

Ny forskning: Når offentlige myndigheder møder i retten, af Frederik Waage - Hvem går planken ud? – Om manglen på strafforfølgelse af pirater, af Birgit Feldtmann & Kristina Siig

Publikationer: Bøger og artikler

Nyt fra Juridisk Institut: Procedurekonkurrencen 2011

Efteruddannelse: Valgfag på kandidatordningen (tompladsordningen), skræddersyet efteruddannelse

Kalender: Dimittendafslutning

Ny forskning

Når offentlige myndigheder møder i retten

Af Frederik Waage, ph.d.-stipendiat, Juridisk Institut, siden 1. januar 2011

Arbejdstitlen for mit ph.d.-projekt er den offentlige myndighed som procespart. Projektet vedrører offentlig ret og civilproces. Min interesse for emnet skyldes, at jeg som jurist i et ministerium og under advokatuddannelsen oplevede en række problemer og paradokser i forbindelse med retssager, hvor det offentlige var inddraget. Disse problemer har ikke tidligere været behandlet i en almen fremstilling.

Borgeren er beskyttet af en række sagsbehandlingsregler, når det offentlige administrativt behandler forvaltnings-sager. Forvaltningslovens principper og sagsbehandlingsregler indebærer blandt andet, at det offentlige ikke må handle ensidigt, men også at det offentlige må vurdere sagen ud fra borgerens synsvinkel – som det f.eks. kommer til udtryk i partshøringsreglerne og lovens begrundelseskrav.

Disse krav, der overordnet handler om saglighed, gælder i den administrative rekurs, indtil der er truffet endelig afgørelse i sagen. Videreføres sagen herefter ved domstolene, skifter retsforholdet mellem borger og myndighed markant karakter. Civilprocessens regler har umiddelbart et andet sigte end de forvaltningsretlige og straffeprocessuelle regler, og den såkaldte forhandlingsmaksime dominerer. Kampen mellem borger og myndighed udkæmpes herefter mellem to privatpraktiserende advokater. Et af de centrale problemer, der skal behandles i afhandlingen, er, om nogle af de ovennævnte forvaltningsretlige principper - eller andre principper for saglighed - kan vise sig at være relevante i civilprocessen i forhold til statens repræsentant.

Som et håndgribeligt eksempel på en situation, der kan opstå i praksis, kan nævnes, at en borger med et berettiget krav mod staten påbegynder forhandlinger med det offentlige, uden at være bekendt med at kravet indenfor få dage vil være forældet. Vil en offentlig myndighed af rent strategiske grunde kunne tillade sig at udnytte en uvidenhed hos borgeren - om den forestående forældelse - og trække forhandlingen i langdrag, så borgeren lider et tab, når forældelsen indtræder? Eller vil der her gælde en særlig vejledningsforpligtelse for myndigheden, der i et eller andet omfang normerer myndighedens handlemåde processuelt?

Spørgsmålet er hidtil uafklaret i den juridiske teori, ligesom det f.eks. er omtvistet hvorledes en offentlig myndighed skal handle, hvis myndigheden erfarer, at et antal borgere har et berettiget krav mod staten, men kun en enkelt borger tager kontakt til myndigheden og indgår et udenretligt forlig. Vil myndigheden herefter være forpligtet efter

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Maj 2011

lighedsprincippet til at tage kontakt til alle andre borgere med et berettiget krav, hvis de ikke er klar over dets eksistens? Eller kan der gælde et finansielt hensyn til fordel for staten i en sådan situation?

Afhandlingen vil generelt søge at vurdere den danske processuelle ordning for sager mellem borgere og offentlige myndigheder. Den særlige ordning for advokatrepræsentation af offentlige myndigheder i retten vil i den forbindelse blive behandlet indgående. Den danske procesordning søges belyst komparativt - blandt andet med inddragelse af amerikansk, tysk og norsk procesret, om end de nærmere rammer herfor endnu ikke er afklarede.

Det norske og det amerikanske system for behandling af sager mod offentlige myndigheder er væsensforskelligt fra det danske, bl.a. fordi det i vigtige sager (i USA både på delstats- og forbundsniveau, i Norge på både stats- og kommunalt niveau) ikke er tilladt, at private advokater giver møde i retten på statens vegne. I begge lande føres sagerne i stedet af embedsmænd, der er underlagt både de traditionelle embedsmandspligter og de advokatetiske regler. Jeg var i begyndelsen af februar 2011 på en indledende studierejse i USA, hvor jeg drøftede mulighederne for komparative studier med en række forskere. I marts 2011 var jeg endvidere på et kortere besøg ved Oslo Universitet.

I øvrigt gælder det, at dansk forvaltnings- og procesret må læses under hensyn til Danmarks internationale forpligtelser, herunder EU-retten og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvilket også vil komme til udtryk i afhandlingen.

De grundlæggende dele af retsplejeloven blev udarbejdet i slutningen af 1800-tallet, og loven fylder 100 år i 2016. Den aldrende lovs bestemmelser om behandling af borgerlige sager (herunder konflikter mellem stat og borger) er stort set forblevet uændrede. Retsplejerådet har i en årrække overvejet at udarbejde mere moderniserede processuelle regler for behandling af forvaltningssager ved domstolene - en proces som imidlertid ikke forventes iværksat før afhandlingens planlagte færdiggørelse ved udgangen af 2013. En af ambitionerne for afhandlingen er at levere et retsvidenskabeligt bidrag til en fremtidig diskussion om, hvorvidt den danske procesordning for retstvister mellem stat og borger er hensigtsmæssig og tidssvarende i forhold til lande, som vi normalt sammenligner os med.

Jeg har som anført opnået en vis praktisk erfaring med emnet. Problemstillinger fra virkelighedens verden, der ikke er beskrevet i faglitteraturen, utrykte domme og forvaltningsafgørelser mv., kan imidlertid være af stor vigtighed for projektet. Alle henvendelser herom vil blive modtaget med stor taknemmelighed.

Hvem går planken ud? – Om manglen på strafforfølgelse af pirater

Af lektor Birgit Feldtmann & lektor Kristina Siig, Juridisk Institut, Syddansk Universitet, og forskere i forskningsprojektet: "Pirateri i det 21. århundrede – Sikkerhedspolitiske, strategiske og retlige aspekter af moderne pirateri"

I begyndelsen af året kunne de danske medier berette, at seks formodede somaliske pirater, som i over en måned har opholdt sig ombord på det danske flådefartøj "Esbern Snare", i nattens mørke var blevet løsladt på en strand i Somalia. Piraterne blev anholdt af "Esbern Snare" sidst i december 2010 under mistanke for, at de ville angribe det danske skib "Elly Mærsk". Piraterne var blevet varetægtsfængslet in absentia, og Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager har efterfølgende afhørt vidner og videoafhørt piraterne for at vurdere, om der kan gennemføres en straffesag mod de sigtede. Statsadvokatens vurdering var, at beviserne ikke er tilstrækkelige, hvorfor de mistænkte blev løsladt. Det må uden tvivl have været ganske frustrerende for de danske flådestyrker i området, som i øvrigt få dage efter opbragte et pirat-motherskib med 16 formodede pirater ombord, som også er blevet løsladt. Og i skrivende stund er en gruppe formodede pirater atter tilbageholdt på "Esbern Snare", efter at de blev anholdt på deres kaprede motherskib, hvor 18 gidsler fra et iransk fiskefartøj i øvrigt befandt sig. Det undersøges nu, om og hvor der kan gennemføres en straffesag mod de tilbageholdte.

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Maj 2011

De danske erfaringer viser, at det yderst sjældent kan lade sig gøre at finde et retssystem, som kan og vil gennemføre straffesager mod formodede pirater. Danske medier har således berettet, at ud af de mere end 200 mistænkte pirater, som danske styrker har tilbageholdt, er kun fem blevet overført til retsforfølgelse (i Holland), resten blev løsladt uden yderligere konsekvenser.

Frustrationen over den manglende strafforfølgelse er stor. En repræsentant fra fagforeningen Søfartens Ledere har som reaktion på den førstnævnte løsladelse udtalt, at man er "skuffet, overrasket og krænket" over, at mistænkte pirater endnu en gang klarer frisag. Det er dog vigtigt at holde sig for øje, at Statsadvokaten har handlet lige efter bogen: Hvis en efterforskning ikke kan frembringe tilstrækkelige beviser, så den sigtede kan dømmes, må sagen opgives. Alligevel er reaktionen ganske forståelig: De seneste år har vist, at mange formodede pirater bliver løsladt, selv om nogle enkelte lande gør en stor indsats for at straffe pirater. Således er over 800 pirater indtil nu blevet retsfulgt eller er under anklage, hovedsageligt i lande i regionen, hvorimod særligt europæiske styrker gang på gang løslader de formodede pirater, de opbringer. FN's Special Advisor for retlige spørgsmål i forbindelse med pirateri fra Somalias kyst, Jack Lang, har for nylig aflagt en rapport om situationen i FN's sikkerhedsråd og har i den forbindelse udtalt, at 90% af de tilbageholdte, mistænkte pirater bliver løsladt igen uden nogen retlige konsekvenser. Det er vanskeligt at forestille sig andre former for alvorlig kriminalitet, hvor det ville blive accepteret, at 9 ud af 10 mistænkte ikke blev retsfulgt. Jack Lang kaldte i den forbindelse en spade for en spade og udtalte, at "kapløbet mellem piraterne og det internationale samfund klart bliver vundet af piraterne".

Problemets omfang

Pirateri i regionen ved Afrikas Horn og det Indiske Ocean er et stort problem – Jack Lang antager, at ca. 1.500 aktive somaliske pirater formår at true en af verdens mest centrale søfartsruter: Sejladsen igennem Suezkanalen benyttes årligt af ca. 22.000 skibe. Bekæmpelsen af pirater har derfor stået højt på den internationale agenda i de seneste år. Alligevel har problemet ikke for alvor kunnet begrænses. Piraterne har løbende udvidet deres aktionsområde og opererer nu på store dele af det Indiske Ocean. Desuden har piraterne i dag mere avanceret udstyr, og deres fremgangsmåde er også mere avanceret.

Denne udvikling er sket på trods af, at adskillige lande aktivt deltager i piratbekæmpelsen. Tre internationale operationer har blandt andet til formål at bekæmpe pirateri i regionen NATO's Operation Ocean Shield (med deltagelse af "Esbern Snare"), den amerikansk initierede Combined Task Force 151 og EU NAVFOR's Operation Atalanta. Desuden har nogle lande, for eksempel Kina, Sydkorea og Indien, selvstændigt placeret flådefartøjer i området for at bekæmpe pirateri, uden at de indgår i en af de tre operationer. Piratbekæmpelse indgår også som en del af Regeringens samlede maritime strategi fra juli 2010, hvilket omfatter - i størst muligt omfang - at fastholde et dansk engagement i den sømilitære indsats.

Rederierne har prøvet at indstille sig på situationen, blandt andet ved at sikre deres skibe, følge de anbefalede "best practice rules" og indrette sikringsrum. På trods af alle disse tiltag er antallet af kappede skibe stadig meget højt – alene i den første måned af 2011 blev syv nye kapringer registret, og i slutningen af januar var mindst 33 skibe og mindst 758 sømænd i hænderne på somaliske pirater. Den gennemsnitlige løsesum for et skib og dens besætning har i 2010 ligget omkring 5,4 millioner US dollars. Den højeste kendte løsesum er på 9,5 millioner US dollars og blev i november 2010 betalt for den koreanske supertanker "Samho Dream". Pirateri er med andre ord "big business".

Der hersker nok ingen tvivl om, at en langsigtet løsning på pirateriproblemet ligger på land: Pirateriets opståen og udvikling i regionen er tæt knyttet til Somalias kaotiske og ulykkelige situation. Kun ægte fremskridt i landet vil for alvor føre til en langtidsholdbar løsning. Dette perspektiv har desværre lange udsigter, og spørgsmålet er derfor, hvordan situationen kan håndteres her og nu.

Den retlige ramme

Lad os starte med at slå fast, at de somaliske pirater juridisk set er fredløse. Alle stater kan, dels med Havretskonventionen og anden international ret, dels med diverse sikkerhedsrådsresolutioner i baghånden, frit

NOTA BENE NOTA BENE NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Maj 2011

anvende ethvert nødvendigt magtmiddel mod piraterne, herunder at sætte piraterne for en domstol, så længe dette sker i overensstemmelse med menneskerettighederne. Det er dog de færreste stater, der fuldt ud gør brug af den ret. Modsat eksisterer der kun i begrænset omfang egentlige forpligtelser for staterne, og selv disse bliver opfyldt ganske vrangvilligt. For eksempel tog det i begyndelsen af 2009 fem uger for hollænderne at modtage fem pirater fra det danske flåde fartøj "Absalon", selvom Holland havde anerkendt, at man havde jurisdiktion i sagen. I det hele taget synes de fleste stater kun at ville retsforfølge pirater, hvis der er en klar national interesse i det.

Med andre ord findes de reelle barrierer for retsforfølgning ikke i international, men i national ret - og ofte i sammenhænge, der er indlejret i indenrigspolitiske interesser. Nogle af disse barrierer er klart nødvendige; for eksempel i det nylige eksempel med de løsladte pirater fra det formodede angreb mod "Elly Mærsk", hvor bevismaterialet ikke holdt vand. Også somaliske sømænd, som er mistænkt for pirateri, er uskyldige til det modsatte er bevist. Indtil videre er det dog kun i de færreste tilfælde, at de danske sager er kommet så vidt, at en domstol overhovedet har fået mulighed for at vurdere bevismaterialet, og det ser ud til at passe i hvert fald visse politikere. Således er for eksempel Dansk Folkepartis Peter Skaarup citeret for at have udtalt, at de nu løsladte pirater (uanset om Danmark måtte have jurisdiktion til at føre en straffesag) ikke skulle til Danmark, men retsforfølges ved en international domstol for piratsager. Piratvirksomhed og deraf følgende afsoning i et dansk fængsel skulle ikke blive en "adgangsbillet til Danmark". Man kan altid diskutere det hensigtsmæssige i, at politikere udtaler sig om, hvilket udfald de helst ser, en verserende straffesag skal have, men det er påfaldende, at Peter Skaarups - og andre lignende politiske udtalelser - har fået lov til at stå uimodsagt.

Hvad gør man på internationalt plan?

Peter Skaarups ønske om retsforfølgelse ved en international domstol for pirater er i hvert fald ikke en mulighed på nuværende tidspunkt, da en sådan ikke eksisterer. Oprettelsen af en "piratdomstol" har dog været et tilbagevendende punkt på den internationale agenda. Blandt andet har den danske ledede Working Group 2 (WG2) vedrørende retlige spørgsmål af den internationale Contact Group on Piracy off the Coast of Somalia (CGPCS) senest i november 2010 diskuteret spørgsmålet om strafforfølgelse og oprettelse af specielle "pirat domstole" i en eller anden form. Desuden har WG2 prøvet at facilitere en øget gennemførelse af straffesager mod mistænkte pirater, blandt andet ved at lave en "retlig værkstøjskasse" og ved at oprette en fond, som skal yde hjælp ved omkostninger i forbindelse med gennemførelse af straffesager. Også FN's generalsekretær har beskæftiget sig med spørgsmålet og fremlagde i sommer 2010 en rapport, som præsenterede syv scenarier, som kunne fremme strafforfølgelse af pirater. De fremlagte scenarier går på alt fra nationale "pirat-domstole" med eller uden et internationalt element til en regional "pirat-tribunal" eller en international domstol. FN's generalsekretær udnævnte i denne sammenhæng Jack Lang til Special Advisor og bad ham om at se nærmere på problemstillingen. I en rapport i januar argumenterer Jack Lang for en "somalization" af spørgsmålet om strafforfølgelse: Han foreslår, at der indrettes tre specielle somaliske "pirat-domstole" samt tilhørende afsoningsfaciliteter. To af disse domstole skal oprettes i Somalia (i Puntland og Somaliland), mens den tredje i en overgangsperiode skal dannes i Arusha, Tanzania. Opbyggelse af disse domstole skal ske med det internationale samfunds støtte, ikke mindst finansielt. Derudover skal det internationale samfund også være garant for, at straffesagerne og afsoningen sker i overensstemmelse med menneskerettighederne.

Jack Langs forslag er blevet mødt med positiv interesse, men man må erkende, at denne løsning – forudsat at den vil blive gennemført – ikke er en løsning på den korte bane. Det blev under diskussionen af forslaget i sikkerhedsrådet også fremhævet, at det ville være gavnligt, hvis flere lande, som har en direkte interesse i den frie sejlads på havet, ville gøre bedre brug af de vide rammer, som international ret giver i forbindelse med strafforfølgning. Som nævnt er dette kun sket i begrænset omfang. Grunden er ikke så meget spørgsmålet om, at intet land vil gennemføre selve straffesagen, men spørgsmålet om hvad der vil ske efter dommen. Der tegner sig muligheder for at intensivere gennemførelser af straffesager i flere lande, hvis man kan etablere afsoningssteder i andre lande, gerne i de regioner af Somalia, som er mere stabile. Således er der p.t. konkrete bestræbelser på at etablere "piratfængsler" i Somaliland og Puntland, som vil kunne "aftage" dømte pirater fra de lande, som har gennemført straffesagen. Det første konkrete skridt i den retning er allerede taget, idet FN-midler har støttet renoveringen af et eksisterende somalisk fængsel, specielt med henblik på pirater, der åbnede 30. marts i år.

NOTA BENE NOTA BENE NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Maj 2011

Oprustning i shippingbranchen

Ovenstående faktiske og retlige udvikling har betydet, at shippingbranchen som efterhånden har begrænset tiltro til, at piraterne kommer til at stå til regnskab for deres handlinger. Det har ført til en øget fokusering på selvbeskyttelse og selvforsvar, nogle gange måske grænsende til selvjustits. Udviklingen hen mod selvbeskyttelse ses for eksempel ganske tydeligt i udmeldinger fra den danske rederibranche. Hvor Danmarks Rederiforening i foråret 2009 frarådede brug af private vagter, da det blev anset for at kunne eskalere konflikten, er tonen nu helt slået om. Således efterspurgte Danmarks Rederiforening i slutningen af januar 2011 i stedet en lettere procedure for at opnå våbentilladelser, således at der i større omfang kunne tages vagter ombord på danske skibe, og processen er indledt og proceduren forenklet. Allerhelst ønskede Rederiforeningen dog mod betaling at kunne bruge danske soldater som vagter på danske skibe, men dette blev hurtigt afvist af Forsvarsminister Gitte Lillelund Bech.

I mellemtiden indretter branchen sig på forholdene. Der udtages nye forsikringer. Mindre og langsomme (men også mange store) skibe laves om til flydende fæstninger, og der er talrige private vagtselskaber og rådgivningsfirmaer, der gerne hjælper til. Problemet med bevæbning har tidligere været løst ved at flage skibet (permanent eller midlertidigt) i stater, som har en mere fleksibel våbenlovgivning – eller som er kendt for ikke at håndhæve den våbenlovgivning, der måtte findes.

Alternativet

Rederiforeningens frygt i 2009, om at private vagter og generel øget brug af magt ville føre til en eskalering af konflikten, har desværre allerede vist sig at holde stik.

En indikation herpå kunne ses i begyndelsen af året, da det tysk ejede M/V "Beluga Nomination" blev kapret. Skibet og besætningen blev forsøgt befriet, hvilket mislykkedes, og mindst to pirater blev dræbt under aktionen. Efterfølgende berettede tyske medier, at også mindst to besætningsmedlemmer mistede livet under begivenhederne – herunder at en sømand formentlig blev dræbt af piraterne som direkte reaktion på befrielsesaktionen. Hvis dette er rigtigt, så er det en særdeles uheldig udvikling, idet piraterne indtil da har undgået at dræbe deres gidsler. Tilsvarende er visse pirater af Reuters blevet citeret for at ville dræbe enhver sydkoreansk sømand samt sænke ethvert sydkoreansk fartøj, som de måtte støde på, efter at sydkoreanske specialstyrker dræbte otte somaliere under en befrielsesaktion. Et andet eksempel på det, som man er fristet til at kalde "wild west"-justits, kunne ses i maj 2010. Et russisk flådefartøj havde tilbageholdt en gruppe formodede pirater, efter at disse havde forsøgt at angribe et russisk skib. Piraterne blev efterfølgende rapporteret "frigivet" i en lille gummibåd uden navigationsudstyr langt ude på havet. Det formodes, at piraterne omkom. Den russiske præsident Medvedev blev i denne sammenhæng citeret for at have følgende holdning til pirateriproblemet, indtil en international løsning er fundet:

"(...) indtil da bliver vi nødt til at behandle dem, som vores forfædre gjorde det i gamle dage – og De forstår godt selv, hvad jeg mener."

En sådan holdning til pirateriproblemet er – ikke mindst fra et retligt perspektiv – uacceptabel. Pirateriproblemet opstod i forbindelse med Somalias sammenbrud, hvilket medførte et retsløst samfund. Det er en falliterklæring, hvis piraternes retsløshed bekæmpes med retsløshed fra vores side. Udfordringen er at tage ansvar, både på nationalt og internationalt plan, og at udvikle strategier til bekæmpelsen af pirateri, som svarer til det 21. århundrede. Nøglen hertil kan på den lange bane ligge i Jack Langs forslag om en "somalization" af spørgsmålet om strafforfølgelse. På den korte bane kommer vi dog ikke uden om som et minimum at være villige til at føre straffesager mod mistænkte pirater i vore egne retssystemer, samtidig med at vi arbejder på at etablere afsoningssteder i regionen. Det er muligt, at piraterne er ligeglade med truslen om straf, men det er deres mange ofre formentlig ikke.

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Maj 2011

Publikationer

Bøger

Nis Jul Clausen har sammen med Paul Krüger Andersen udgivet *Børsretten I - Regulering, markedsaktører og tilsyn*, 4. udgave 2011. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Tanja Mentz har udgivet *Indgåelse af værnetingsaftaler i internationale kommercielle forhold*, 1. udgave 2010. Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 441 sider.

Artikler

Thomas Elholm har sammen med Asbjørn Strandbakken udgivet artiklen "Hvem skal nu bestemme - dommerne eller politikerne?" s.77-99, i *Liber amicarum et amicorum Karin Cornils. Glimt af nordisk straffrätt og straffeprosessrett*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag 2010, af (red.) Thomas Elholm, Vagn Greve, Petter Asp, Ragnheidur Bragadottir, Dan Frände og Asbjørn Strandbakken.

Birgit Feldtmann har udgivet artiklen "Er strafferet et effektivt middel i kampen mod sørøveri? - Et dansk indblik i strafferetlige udfordringer på baggrund af kapringen af CFC Future", s. 101-120, i *Liber amicarum et amicorum Karin Cornils. Glimt af nordisk straffrätt og straffeprosessrett*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag 2010, af (red.) Thomas Elholm, Vagn Greve, Petter Asp, Ragnheidur Bragadottir, Dan Frände og Asbjørn Strandbakken.

Emily Hartz har sammen med Dimitrios Kyritsis publiceret artiklen "Boumediene and the Meanings of Separation of Powers in U.S. Emergency Law", i *Review of Constitutional Studies*, Volume 15, Issue 1, 2010.

Troels Michael Lijja har sammen med Anders Quistgaard udgivet artiklen "En storm i et glas vand? - forældelsesloven og resthæftelse i selskaber", i *Ugeskrift for Retsvæsen*, s. 28-33 (UfR 2011B.28).

Bent Ole Gram Mortensen har publiceret artiklen "Særbidrag på spildevandsområdet", *Juristen* 2010, s. 285-292.

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Maj 2011

Nyt fra Juridisk Institut

Vindere af SDU's procedurekonkurrence 2011

Pris	Sponsor	Beløb	Fordeling	Navne
Bedste procedør	Odense Advokatforening	Kr. 10.000	Individuel	Jeppe Hornemann Hunsdahl
Vinderen af SDU's Procedurekonkurrence	Gorrissen Federspiel	Kr. 10.000	6	Maria Bekke Charlotte Brønserud Madsen
For bedste procedure for sagsøger	Kammeradvokaten	Kr. 5.000	6	Maria Bekke Charlotte Brønserud Madsen
For bedste procedure for sagsøgte	Bech-Bruun	Kr. 5.000	B	Jeppe Hornemann Hunsdahl Tobias Liechti Elisabeth Ann Jones Fjordside
Bedste stævning	Djøf Forlag	Boglegat Kr. 5.000	4	Seyed Soheil Mohammadi Stephan Normann Østergaard
Bedste svarskrift	Thomson Reuters	Boglegat Kr. 5.000	F	Natasja Kristiansen Susanne Schjang Blatt Regitze Aalykke Hansen
For næstbedste procedure for sagsøger	Kielberg Advokater	Kr. 2.500	2	Sharaje Borbely Maria Schultz
For næstbedste procedure for sagsøgte	Kielberg Advokater	Kr. 2.500	8	Helene-Maria Jensen Christian Lund Hansen
Næstbedste stævning	Maare Advokataktieselskab	Kr. 2.000	7	Camilla Kremmer Davidsen
Næstbedste svarskrift	Maare Advokataktieselskab	Kr. 2.000	E	Christian Hornskov Nicklas Vigand Svendsen Ulrik Vindberg Madsen
Udmærkelse for glimrende stævning			6	Maria Bekke Charlotte Brønserud Madsen
Udmærkelse for mundtlig procedure				Ulrik Vindberg Madsen

NOTA BENE

Nyhedsbrev fra Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Maj 2011

Efteruddannelse

Valgfag (tompladsordning)

Juridisk Institut udbyder et stort antal valgfag på kandidatniveau. Der er mulighed for at følge et eller flere af disse fag på den såkaldte tomladsordning. For 4100 kr. kan man følge og gå til eksamen i et fag. De udbudte fag fremgår af denne side:

- Se valgfagsoversigt over alle kandidatfag på:
www.sdu.dk/Om_SDU/Institutter_centre/Juridisk_institut/Studerende/Overbygningsfag.aspx

Man bør være opmærksom på, at der vil være forskellig undervisningsform afhængig af antal tilmeldte til faget. Bemærk at et fag typisk vil udgøre 30 lektioner.

Yderligere information på Studieseekretariatet for Jura ved Karina Dolmer Hansen, snjura@sam.sdu.dk

Skræddersyet efteruddannelse

Skulle du have forslag til et efteruddannelseskursus, der kan indgå som en del af den obligatoriske efteruddannelse for advokater eller revisorer, hører vi gerne fra dig. Send en mail til institutleder Nina Dietz Legind, ndj@sam.sdu.dk.

Udtalelser om tomladsordningen

Advokat Claus H. Schultz og advokat Nils-Erik Kallmayer fra Advokatfirmaet Skjøde Knudsen & Partnere (www.skj-advokat.dk) har erfaring med tomladsordningen og udtaler:

*"Vi har fulgt faget **International Transport Law**, og kurset har givet et godt overblik over retsområdet. Faget har været relevant i forhold til de efteruddannelseskrav, der stilles til advokater."*

Se også valgfagsoversigten herover.

Kalender

Sommeren 2011

30. juni: Dimittendafslutning